

- ๒ -

ผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๕๑ เป็นสมาชิกวุฒิสภา และผู้ถูกร้องที่ ๕๒ ถึงที่ ๓๐๕ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๐๕ ได้ร่วมกันใช้สิทธิขอแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ด้วยการเสนอญัตติร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้บรรจุเข้าวาระการประชุม และฝ่ายผู้ถูกร้องได้มีมติรับหลักการในการพิจารณา วาระที่ ๑ ไว้แล้ว

ผู้ร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๐๕ ไม่อาจเสนอญัตติร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีหลักการและเหตุผลให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งเช่นเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนได้ และผู้ถูกร้องที่ ๑ ก็มีอำนาจร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาได้ เนื่องจากเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของรัฐสภา กล่าวคือ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา” และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัด จังหวัดละหนึ่งคน และมาจากการสรรหาเท่ากับจำนวนรวมข้างต้นหักด้วยจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างของรัฐสภาในส่วนของวุฒิสภาต้องมีสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาอยู่ด้วย การที่ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวตัดสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาออกไป จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของรัฐสภา การกระทำของฝ่ายผู้ถูกร้องจึงเข้าข่ายเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐ ซึ่งต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๑) วรรคสอง นอกจากนี้ การเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้โดยสมาชิกวุฒิสภายังเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ซึ่งต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๒

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับดังกล่าว มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐ อันขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๑) วรรคสอง และสั่งให้ผู้ถูกร้องเลิกการกระทำดังกล่าว สั่งเพิกถอนการกระทำทั้งหมดของฝ่ายผู้ถูกร้อง สั่งยุบพรรคการเมืองที่ผู้ถูกร้องทั้งหมดสังกัดอยู่ รวมทั้งให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งไต่สวนฉุกเฉิน

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติให้สิทธิแก่ผู้ทราบการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ที่จะใช้สิทธิให้มีการตรวจสอบการกระทำดังกล่าวได้ โดยให้สิทธิสองประการ คือ ประการที่หนึ่ง เสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ และประการที่สอง สามารถยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้ ซึ่งในกรณีที่ผู้ร้องใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงนั้น จะต้องมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่แสดงให้เห็นว่าคำร้องมีมูลกรณีที่น่าจะเป็นการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงจะเป็นคำร้องที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคสอง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

คำร้องนี้เป็นกรณีที่ผู้ร้องใช้สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญโดยอ้างว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๐๕ ซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ วรรคสอง มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๒๐ และมาตรา ๒๔๑ วรรคหนึ่ง และยกเลิกมาตรา ๑๑๓ และมาตรา ๑๑๔) ต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ โดยกำหนดหลักการและเหตุผลให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งเช่นเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยได้รับการ

- ๔ -

เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ซึ่งเนื้อหาตามคำร้องยังไม่มีมูลกรณีที่เป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคสอง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

อนึ่ง นายชัช ชลวร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เห็นว่า เมื่อพิจารณาจากลายลักษณ์อักษรและเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ แล้ว รัฐธรรมนูญมุ่งประสงค์ให้เฉพาะอัยการสูงสุดเท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติหน้าที่
ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(คำสั่งที่ ๒๘/๒๕๕๖)

Wit Odom

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Phim Toon

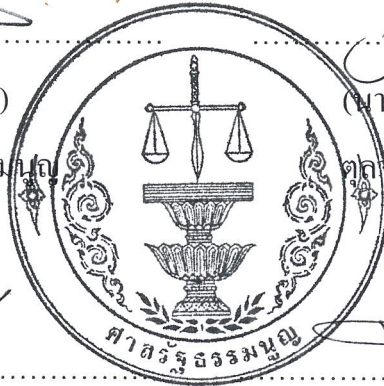
(นายเฉลิมพล เอกอรู)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Chai Chatur

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Nurak Ma-prachit

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Nusong Kulsupha

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Sujon Jaimok

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Udomsakdi Nitimontri

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ